

Поради батькам щодо підготовки дитини до навчання в школі

Одне з першочергових завдань сім'ї – забезпечити загальну підготовленість дитини до школи. Для цього необхідно сприяти її нормальному фізичному розвитку, виробленню санітарно-гігієнічних навичок, умінь самообслуговування і побутової праці.

Значне місце в родинному вихованні має зайняти процес налаштування дитини на школу, на серйозну навчальну працю, тобто формування її психологічної підготовленості до навчання. Батькам слід пам'ятати, що головним у цій роботі мають стати найрізноманітніші засоби заохочення, а не примусу. Виховну роботу слід будувати на перспективі радісного очікування дня, коли малюк стане школярем; необхідно переконувати його, що навчання в школі – це серйозна праця, у результаті якої він пізнає багато нового.

Важливим завданням у період підготовки дитини до школи має стати виховання в неї почуття відповідальності, самостійності, організованості, готовності трудитися (безперечно, з урахуванням вікових особливостей); формування моральних зasad, що передбачає виховання товариськості, готовності поділитися, поступитися, прийти на допомогу іншим.

Традиційно виділяють три аспекти шкільної зрілості: інтелектуальний, емоційний і соціальний.

Інтелектуальна зрілість для віку 6-7 років визначається вмінням виділяти фігуру із тла, відтворювати зразок, здатністю концентрувати увагу, встановлювати зв'язки між явищами і подіями, запам'ятовувати, ураховується також рівень розвитку тонких рухів руки та їхньої координації.

Емоційна зрілість – це здатність до ослаблення безпосередніх, імпульсивних реакцій і спроможність довго виконувати не дуже привабливу роботу, тобто розвиток довільноті поведінки.

Соціальна зрілість – це наявність у дитини потреби в спілкуванні з однолітками і уміння підкорятися свою поведінку законам дитячих груп, здатність приймати роль учня, уміння слухати і виконувати вказівки вчителя. Отже, за основу готовності до школи приймається необхідний рівень розвитку дитини, без якого вона не може успішно навчатись у школі.

Батькам слід пам'ятати, що не кожна дитина може зразу успішно навчатися. Річ у тім, що шлях розвиткуожної дитини індивідуальний. Хтось починає раніше за інших ходити, але потім довго не говорить, хтось, навпаки, не вміє усміхатися, зате починає говорити цілими фразами і добре запам'ятує букви. Тому до шкільного віку діти мають різний багаж досвіду – знань, умінь, навичок, звичок. Безсумнівно, згодом кожна дитина навчиться читати і рахувати, але до моменту вступу до школи її важливіше мати не певні сформовані навички, а **здатність сприймати і засвоювати новий матеріал, тобто здатність до навчання.**

Оскільки формування шкільної зрілості, як і загалом увесь розвиток дитини, підкоряється закону нерівномірності психічного розвитку, кожна дитина має свої сильні сторони і зони найбільшої вразливості.

З метою вивчення потреб, нахилів, інтересів дитини, з'ясування стилю спілкування в родині доцільно проводити анкетування батьків. Батьки можуть заповнювати анкети вдома, на батьківських зборах, під час співбесіди, консультацій.

Оцінити підготовленість своєї дитини до школи батькам допоможе такий тест.

Чи готова дитина до школи ?

- Чи хоче Ваша дитина йти до школи?
- Чи думає Ваша дитина про те, що у школі вона багато дізнається й навчатися буде цікаво?
- Чи може Ваша дитина самостійно виконувати справу, яка потребує зосередженості, впродовж 30 хвилин (наприклад, збирати пазли)?
- Чи Ваша дитина у присутності незнайомих анітрохи не соромиться?
- Чи вміє Ваша дитина складати розповіді за картинкою не коротші, ніж із п'яти речень?
- Чи може Ваша дитина розповісти напам'ять кілька віршів?
- Чи вміє вона змінювати іменники за числами?
- Чи вміє Ваша дитина читати по складах або цілими словами?
- Чи вміє Ваша дитина рахувати до 10 і в зворотному порядку?
- Чи може вона розв'язувати прості задачі на віднімання й додавання одиниці?
- Чи правильно, що Ваша дитина має «тверду руку» (розвинуту дрібну моторику)?
- Чи любить вона малювати і розфарбовувати картинки?
- Чи може Ваша дитина користуватися ножицями і клеєм (наприклад, робити аплікації)?
- Чи може вона зібрати пазли з п'яти частин за хвилину?
- Чи знає дитина назви диких і свійських тварин?
- Чи може вона узагальнювати поняття (наприклад, назвати одним словом *овочі* помідори, моркву, цибулю)?
- Чи любить Ваша дитина самостійно працювати – малювати, збирати мозаїку тощо?
- Чи може вона розуміти і точно виконувати словесні інструкції?

Кожна позитивна відповідь оцінюється одним балом. Результати тестування залежать від кількості позитивних відповідей на запитання тесту. Отже, якщо балів:

15 – 18 – дитина готова йти до школи. Ви не дарма з нею працювали, а шкільні труднощі, якщо і виникнуть, можна буде легко подолати;

10 – 14 – Ви на правильному шляху, дитина багато чого навчилася, а запитання, на які Ви відповіли “ні”, підкажуть Вам, над чим іште потрібно попрацювати;

9 і менше – почитайте спеціальну літературу, постараїтесь приділяти більше часу заняттям з дитиною, зверніть увагу на те, чого вона не вміє.

Результати можуть Вас розчарувати. Але всі ми – учні у школі життя. Дитина не народжується першокласником, готовність до школи – це комплекс здібностей, що піддаються корекції. Вправи, завдання, ігри, обрані Вами для розвитку дитини, вона легко і весело може виконувати з мамою, татом, бабусею, старшим братом – усіма, хто має час і бажання навчатися разом з дитиною. Добираючи завдання, зверніть увагу на слабкі місця розвитку дитини.